

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

NOVEMBER 2001

- I. TEKOČI RAČUN
  - BLAGO
  - STORITVE
- II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

POMEMBNEJŠE SPREMEMBE*

V obdobju od januarja do novembra 2001 je **presežek tekočega računa znašal 99,3 mio USD**, medtem ko je bil v enakem obdobju lanskega leta dosežen primanjkljaj v znesku 474,5 mio USD. V novembru 2001 je presežek tekočega računa znašal 12,2 mio USD.

Na primanjkljaj tekočega računa v letu 2001 sta negativno vplivala primanjkljaja v trgovinski bilanci (501,2 mio USD), pozitivno pa presežki doseženi v storitvenem delu (474,1 mio USD), v tekočih transferjih (108,8 mio USD) in v dohodkovnem delu (17,6 mio USD).

Trgovinski del plačilne bilance je bil v letu 2001 v primanjkljaju v višini 501,2 mio USD, kar je mnogo manj kot v primerljivem obdobju v letu 2000, ko je primanjkljaj znašal 1.031,3 mio USD. Glavni razlog je večji izvoz blaga, medtem ko se je uvoz blaga malo povišal.

Novembra 2001 je presežek plačilne podbilance **storitev** znašal 64,2 mio USD in je bil za 29,2 mio USD višji od presežka doseženega v novembru 2000. Izvoz storitev se je povečal za 24,0 mio USD, uvoz storitev pa se je zmanjšal za 5,2 mio USD. Najbolj sta se povečala izvoz ostalih poslovnih storitev in izvoz transportnih storitev. Pri uvozu pa se je najbolj zmanjšal uvoz transportnih storitev.

V novembru 2001 je bil v **dohodkovnem delu** plačilne bilance zabeležen presežek, ki je znašal 13,6 mio USD. Večji presežek v novembru 2001 (novembra 2000 je znašal presežek 10,6 mio USD) je mogoče pripisati večjemu povišanju prejemkov od izdatkov.

Kapitalski in finančni račun izkazuje v enajstih mesecih leta 2001 odtok kapitala v višini v višini 140,7 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2000 zabeležen pritek kapitala v višini 446,3 mio USD .

Glavni viri letošnjega **odtoka kapitala** so bili: povečanje neto terjatev kratkoročnih komercialnih kreditov za 231,8 mio USD, odtok kapitala v tuje vrednostne papirje v višini 104,8 mio USD in 77,3 mio USD povečanja domačih neposrednih naložb v tujini. . Glavni viri **priloka kapitala** so bili: najeta posojila v tujini (537,4 mio USD), povečanje tujih neposrednih naložb (312,5 mio USD), selitev gotovine in vlog prebivalstva v bančni sistem (297,9 mio USD) ter naložbe tujcev v vrednostne papirje 193,5 mio USD.

Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v vladnem in bančnem sektorju, ki se v letu 2001 usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb, medtem, ko podjetja še povprašujejo po klasičnih bančnih kreditih v tujini.

Novembra 2001 med večjimi **odtoki** kapitala beležimo predvsem 229 mio USD povečanja gotovine in vlog bančnega sektorja v tujini ter **povečanja mednarodnih denarnih rezerv za 132,3 mio USD**. Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so konec meseca dosegle 3.928,0 mio USD. **Stanje deviznih rezerv poslovnih bank** je novembra 2001 znašalo 1.462,7 mio USD

Največji pritek kapitala v mesecu novembru beležimo na postavki gotovina in vloge prebivalstva (179,8 mio USD - kar je povezano s povečanimi odkupi devizne gotovine v menjalnicah ter pologi na devizne račune ob uvedbi evra) ter povečanje najetih posojil za 89 mio USD.

*Povprečni menjalni tečaj USD/SIT je v obdobju januar - november leta 2001 presegal primerljivega v letu 2000 za 9,4 %, tečaj USD/EUR pa za 3,0 %.

Plačilna bilanca

PLAČILNA BILANCA SLOVENIJE

predhodni podatki z dne 15.01.2002

tokovi v mio USD

	januar - november		november	
	2000	2001	2000	2001
I. Tekoči račun	-474,5	99,3	-28,0	12,2
1. Blago	-1.031,3	-501,2	-90,5	-75,2
1.1. Izvoz blaga	8.113,6	8.685,1	767,9	784,5
Izvoz f.o.b.	8.044,1	8.598,8	761,5	778,9
Prilagoditev zaobjema	69,6	86,3	6,4	5,6
1.2. Uvoz blaga	-9.145,0	-9.186,3	-858,5	-859,7
Uvoz c.i.f.	-9.307,7	-9.358,1	-874,7	-871,6
Prilagoditev c.i.f./f.o.b	352,0	353,9	33,1	33,0
Prilagoditev zaobjema	-189,2	-182,1	-16,9	-21,1
2. Storitve	401,0	474,1	35,0	64,2
2.1. Izvoz storitev	1.733,4	1.794,3	142,2	166,2
Transport	447,4	453,7	40,6	48,2
Potovanja	898,5	932,5	64,4	70,5
Komunikacijske storitve	20,4	30,3	1,7	2,8
Konstrukcijske storitve	57,7	63,4	6,7	6,2
Finančne storitve	7,3	9,6	0,6	1,2
Ostale poslovne storitve	220,4	211,7	18,2	30,8
Posredovanje	103,5	76,5	6,9	18,8
Osebne, kulturne in rekreacijske storitve	12,1	14,3	1,1	0,8
2.2. Uvoz storitev	-1.332,5	-1.320,1	-107,2	-102,0
Transport	-319,9	-288,7	-31,6	-25,4
Potovanja	-494,9	-487,4	-27,5	-25,8
Komunikacijske storitve	-45,3	-53,2	-3,4	-4,9
Konstrukcijske storitve	-49,3	-39,8	-4,2	-3,0
Finančne storitve	-24,2	-20,1	-2,2	-2,0
Licence, patenti in avtorske pravice	-46,3	-54,3	-4,8	-5,2
Ostale poslovne storitve	-248,8	-270,7	-24,1	-25,8
Posredovanje	-43,2	-46,9	-4,3	-4,6
3. Dohodki	57,6	17,6	10,6	13,6
3.1. Prejemki	372,6	436,5	28,3	39,1
Od dela	171,3	167,5	14,3	15,0
Od kapitala	201,3	269,1	14,0	24,1
3.2. Izdatki	-315,0	-418,9	-17,7	-25,5
Od dela	-24,2	-23,6	-1,9	-2,1
Od kapitala	-290,8	-395,3	-15,8	-23,4
4. Tekoči transferi	98,3	108,8	16,9	9,6
4.1. V Slovenijo	301,9	350,1	34,4	30,0
Vladni sektor	36,5	49,6	0,9	1,6
Ostali sektorji	265,4	300,5	33,5	28,4
4.2. V tujino	-203,7	-241,4	-17,4	-20,3
Vladni sektor	-91,9	-113,1	-10,0	-10,1
Ostali sektorji	-111,7	-128,3	-7,4	-10,3

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca Slovenije; predhodni podatki z dne 15.01.2002

tokovi v mio USD

		januar – november		november	
		2000	2001	2000	2001
II.	Kapitalski in finančni račun	446,3	-140,7	9,1	-12,8
A.	Kapitalski račun	1,2	-0,8	1,5	0,8
1.	Kapitalski transferi	0,6	0,5	0,6	0,0
2.	Patenti in licence	0,7	-1,3	0,9	0,8
B.	Finančni račun	445,1	-140,0	7,6	-13,6
1.	Neposredne naložbe*	42,1	235,2	9,3	54,2
	Domače v tujini	-37,4	-77,3	-1,7	-9,8
	Tuje v Sloveniji	79,6	312,5	11,0	64,0
2.	Naložbe v vrednostne papirje	210,9	88,7	-31,0	-16,3
	Domače v tujini	-50,5	-104,8	-19,2	-22,7
	Tuje v Sloveniji	261,4	193,5	-11,7	6,4
3.	Ostale naložbe	298,7	473,8	5,4	80,8
3.1.	Terjatve	-556,6	-145,4	-177,4	-12,3
	Komercialni krediti	-129,7	-231,8	20,7	42,6
	Dolgoročni	0,3	33,5	0,7	0,8
	Kratkoročni	-129,9	-265,3	20,1	41,7
	Posojila	-55,8	-26,1	-5,9	-10,3
	Banke	7,8	-7,7	0,1	-0,2
	Ostali sektorji	-63,7	-18,5	-6,0	-10,1
	Gotovina in vloge	-341,3	133,7	-198,1	-50,7
	Banke	-353,6	-170,6	-197,9	-229,0
	Ostali sektorji	12,3	304,3	-0,2	178,4
	Prebivalstvo	10,3	297,9	-1,0	179,8
	Računi v tujini	2,1	6,5	0,8	-1,4
	Ostale terjatve	-29,8	-21,2	5,9	6,2
	Banka Slovenije	-5,8	-7,1	-0,1	-0,1
	Banke	-23,7	-11,7	6,1	5,1
	Ostali sektorji	0,3	-1,8	0,1	1,2
3.2.	Obveznosti	855,3	619,2	182,9	93,0
	Komercialni krediti	-10,7	-1,7	-1,1	0,2
	Posojila	856,9	537,4	192,4	89,2
	Banka Slovenije	-	-	-	-
	Vladni sektor	108,2	5,1	15,9	-7,3
	Banke	278,3	118,2	149,6	45,3
	Ostali sektorji	470,5	414,1	26,8	51,2
	Vloge	23,0	87,6	-8,3	3,5
	Banke	23,2	87,6	-8,1	3,5
	Ostale obveznosti	-13,9	-4,1	-0,1	0,1
	Banke	-11,4	1,5	0,0	-0,4
4.	Mednarodne denarne rezerve	-106,6	-937,6	23,9	-132,3
	Zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	17,6	-1,9	-0,5	-0,9
	Devize	-124,2	-935,7	24,4	-131,3
	Gotovina in vloge	-149,1	-635,6	-43,0	-168,5
	Vrednostni papirji	24,9	-300,1	67,4	37,1
III.	Neto napake in izpustitve	28,2	41,5	18,9	0,6

I. TEKOČI RAČUN

1. BLAGO

Saldo **tekočega računa** je bil v obdobju od januarja do novembra leta 2001 pozitiven in je znašal 99,3 mio USD, medtem ko je v primerljivem obdobju leta 2000 izkazoval primanjkljaj v znesku 474,5 mio USD.

Primanjkljaj **trgovinske bilance** je bil v prvih enajstih mesecih 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v 2000 nižji za 530,1 mio USD, kar je predvsem posledica povečanja izvoza blaga.

Prešček **storitev** se je v prvih enajstih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečal za 60,8 mio USD.

Saldo **dohodkov** se je v tem obdobju poslabšal za 39,9 mio USD, presežek **transferjev** pa se je povečal za 48,2 mio USD.

Primanjkljaj v **trgovinski bilanci** je v obdobju od januarja do novembra 2001 znašal 501,2 mio USD, v primerljivem obdobju leta 2000 pa 1.031,3 mio USD.

Izvoz blaga je bil v obdobju od januarja do novembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 višji za 571,4 mio USD (za 7,0 %), medtem ko je bil uvoz blaga višji za 41,3 mio USD (za 0,5 %).

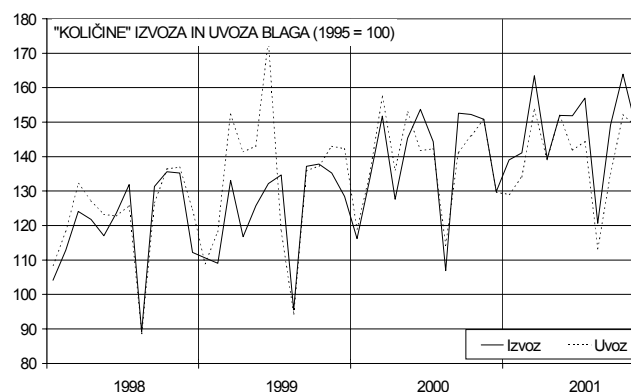
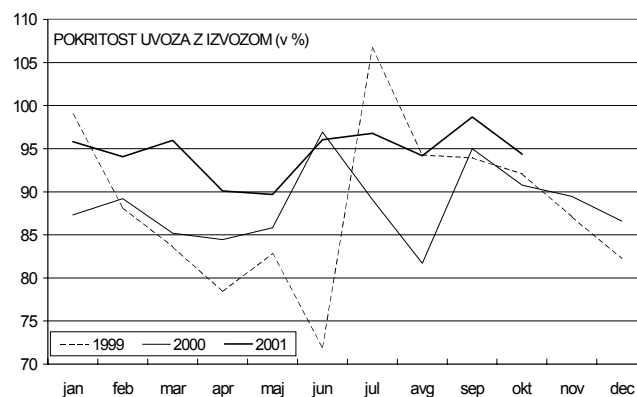
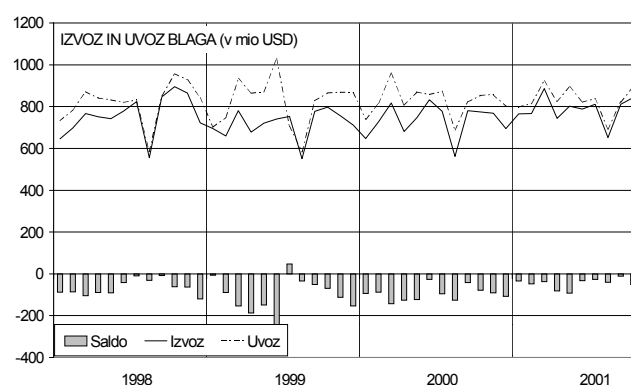
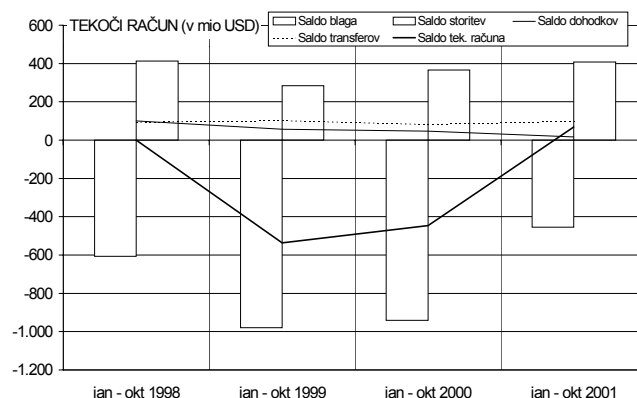
Izvoz blaga je v novembru 2001 dosegel 754,5 mio USD in je bil za 2,2 % višji kot izvoz novembra 2000 (desezonirana količina izvoženega blaga pa je bila v novembru 2001 v primerjavi z novembrom 2000 nižja za 1,4 %). Uvoz blaga je v novembru 2001 znašal 859,7 mio USD in je bil za 0,1 % višji kot novembra 2000 (desezonirana količina uvoženega blaga v novembru 2001 pa je bila nižja za 1,4 % od količine uvoženega blaga v novembru leta 2000).

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je bila **pokritost uvoza z izvozom** 94,5 %, medtem ko je bila pokritost v primerljivem lanskem obdobju enaka 88,7 %.

Pokritost uvoza z izvozom v novembru leta 2001 je dosegla 91,2 %, medtem ko je bila pokritost uvoza z izvozom v novembru 2000 nižja (89,5 %).

Količina izvoženega blaga¹ je bila v obdobju od januarja do novembra 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 višja za 5,9 %, količina uvoza blaga pa je bila višja za 0,4 %.

Količina izvoza blaga je bila v novembru 2001 glede na november 2000 nižja za 1,4 %, količina uvoza pa za 1,3 %.

¹ Ocena ARC Banke Slovenije.

Po primerjavi obdobja od januarja do novembra v letih 1998 – 2001 je imela Slovenija vsa leta primanjkljaj v trgovinski bilanci s spodaj omenjenimi evropskimi integracijami, presežek pa z državami nekdanje Jugoslavije in z državami nekdanje SZ.

V obdobju od januarja do novembra 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000, se je primanjkljaj Slovenije z EU in EFTO zmanjšal, s CEFTA pa se je povečal. Presežek z državami nekdanje SZ in z državami nekdanje Jugoslavije se je v proučevanem obdobju povečal.

Med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji je Slovenija s Hrvaško in Nemčijo ohranila presežek, medtem ko je bil v menjavi z Avstrijo, Italijo in Francijo dosežen primanjkljaj.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je presežek v menjavi s Hrvaško povečal za 147,4 mio USD, v menjavi z Nemčijo pa za 23,2 mio USD. Po drugi strani se je primanjkljaj z Avstrijo znižal za 29,6 mio USD, primanjkljaj z Italijo in Francijo pa se je povečal; z Italijo za 49,3 mio USD, s Francijo pa za 24,7 mio USD.

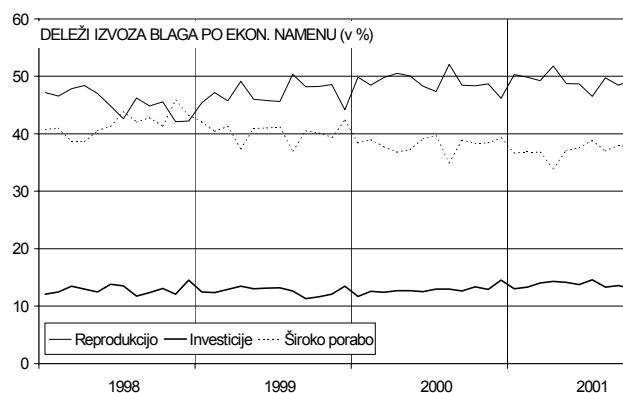
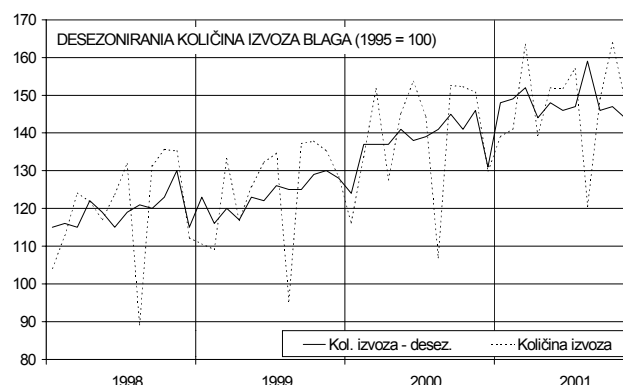
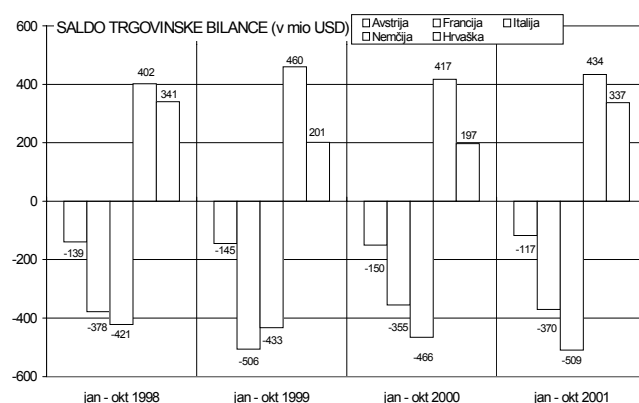
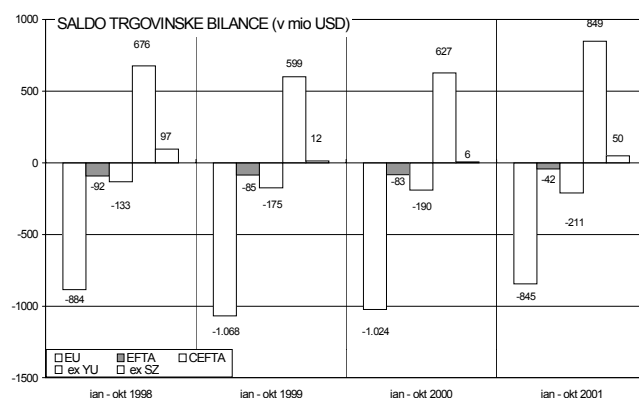
Desezonirana količina izvoženega blaga se je v novembru 2001 v primerjavi z novembrom 2000 zmanjšala za 1,4 %, medtem ko se je desezonirana količina izvoženega blaga v letu 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečala za 6,8 %.

Če primerjamo november 2001 in november 2000, se je izvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo povečal za 1,2 %
- za investicije povečal za 0,7 %
- za široko porabo povečal za 4,2 %

Primerjava prvih enajstih mesecev leta 2001 in 2000 pa pokaže, da se je izvoz proizvodov:

- za reprodukcijo povečal za 6,6 %
- za investicije povečal za 14,5 %
- za široko porabo povečal za 4,7 %

Na sliki desno je prikazanih pet skupin proizvodov z največjim deležem v slovenskem izvozu blaga v letu 1997.

V obdobju od januarja do novembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je najbolj povečal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 17,2 %), sledili so izvoz pohištva (za 10,0 %), električnih strojev (za 5,9 %) in izvoz vozil (za 0,7 %), medtem ko se je izvoz oblek znižal (za 1,6 %).

V novembru 2001 v primerjavi z novembrom 2000, se je najbolj povečal izvoz medicinskih in farmacevtskih izdelkov (za 27,3 %), sledili so mu izvoz pohištva (za 9,4 %), izvoz električnih strojev (za 5,0 %) in izvoz oblek (za 1,3 %), medtem ko se je izvoz cestnih vozil padel (za 4,6 %).

Desezonirana količina uvoza se je v obdobju od januarja do novembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečala za 0,8 %.

V novembru leta 2001 v primerjavi z novembrom leta 2000 pa se je desezonirana količina uvoza zmanjšala za 1,4%.

Če primerjamo november 2001 in november 2000, se je uvoz proizvodov (izražen v USD po tekočih tečajih):

- za reprodukcijo zmanjšal za 3,1 %
- za investicije zmanjšal za 0,8 %
- za široko porabo povečal za 7,1 %

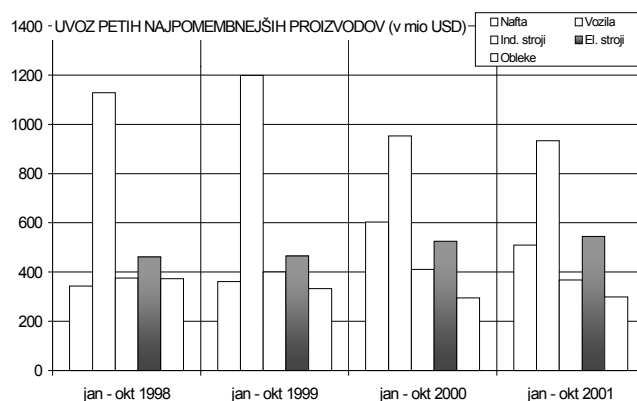
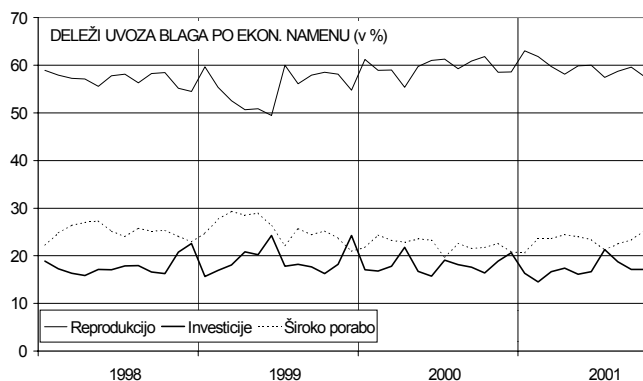
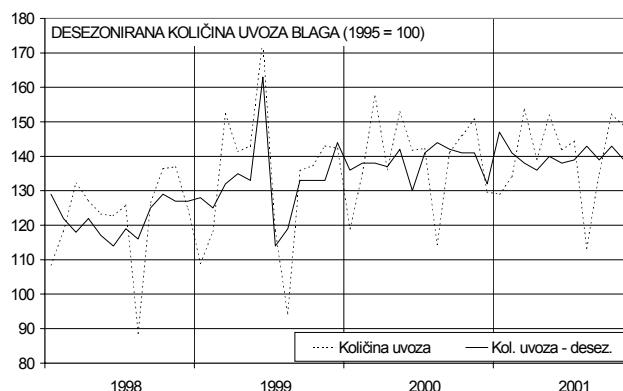
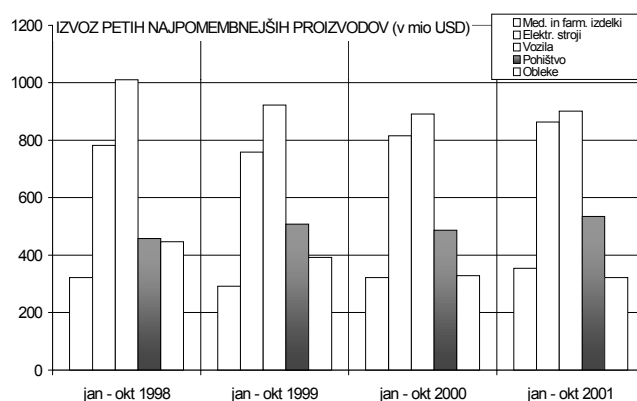
Če primerjamo obdobje od januarja do novembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000, se je uvoz proizvodov:

- za reprodukcijo zmanjšal za 0,1 %
- za investicije zmanjšal za 2,2 %
- za široko porabo povečal za 4,5 %

Na sosednji sliki je prikazanih pet skupin proizvodov, ki so imeli leta 1997 največji delež v celotnem slovenskem uvozu.

V obdobju od januarja do novembra leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2000 se je med temi skupinami proizvodov sta se povečala samo uvoz električnih strojev (za 3,3 %) in uvoz oblek (za 0,2 %), uvoz ostalih skupin proizvodov pa je upadel. Med njimi najbolj uvoz nafte (za 15,2 %), nato uvoz industrijskih strojev (za 9,4 %) in uvoz vozil (za 2,0 %).

V novembru 2001 v primerjavi z novembrom 2000, sta se povečala uvoz električnih strojev (za 0,1 %) in industrijskih strojev (za 2,1 %), medtem ko so se uvoz nafte (za 11,3 %), uvoz vozil (za 9,6 %) in uvoz oblek (za 7,0 %) zmanjšali.

2. STORITVE, DOHODKI IN TRANSFERI

Presežek **storitvene** podbilance je novembra 2001 znašal 64,2 mio USD (novembra 2000 je bil dosežen presežek 35,0 mio USD). Vzrok povečanja je predvsem v povečanju izvoza storitev (za 24,0 mio USD) in zmanjšanju uvoza storitev (za 5,2 mio USD). Na izvozni strani so se v novembru 2001 v primerjavi z novembrom 2000 najbolj povečale ostale poslovne storitve (za 12,6 mio USD) in med njimi posredovanja (za 11,9 mio USD), transport (za 7,6 mio USD) ter potovanja (za 6,1 mio USD). Na uvozni strani pa so se najbolj zmanjšale transportne storitve (za 6,3 mio USD).

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je presežek menjave storitev dosegel 474,1 mio USD, kar je za 73,1 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2000.

Izvoz storitev je novembra 2001 znašal 166,2 mio USD, novembra 2000 pa 142,2 mio USD.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je dosegel izvoz storitev 1.794,3 mio USD, medtem ko je v enakem obdobju leta 2000 dosegel 1.733,4 mio USD.

Uvoz storitev je novembra 2001 znašal 102,0 mio USD v primerjavi s 107,2 mio USD novembra 2000.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je bil dosežen nižji uvoz storitev (1.320,1 mio USD) kot v enakem obdobju leta 2000 (1.332,5 mio USD).

Novembra 2001 v primerjavi z novembrom leta prej se je izvoz **transportnih storitev** povečala (za 7,6 mio USD), medtem ko se je uvoz zmanjšal (za 6,3 mio USD). Pri izvozu se je najbolj povečal zračni transport (za 3,8 mio USD) in cestni transport (za 1,8 mio USD). Pri uvozu pa se je najbolj zmanjšal cestni transport (za 3,6 mio USD).

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je znašal presežek transportnih storitev 165,0 mio USD, medtem ko je bil v enakem obdobju leta 2000 enak 127,5 mio USD.

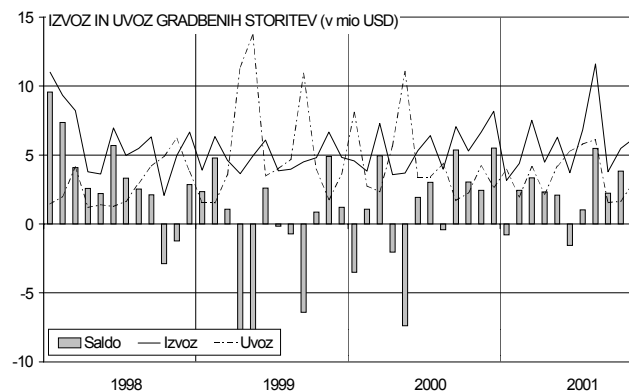
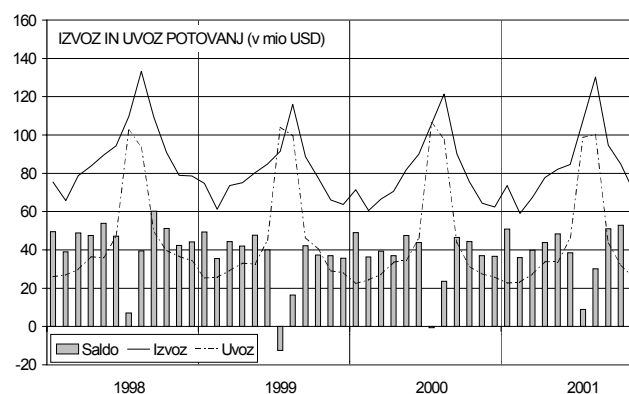
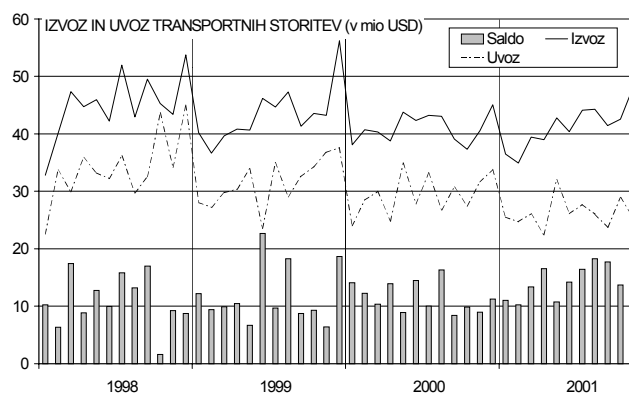
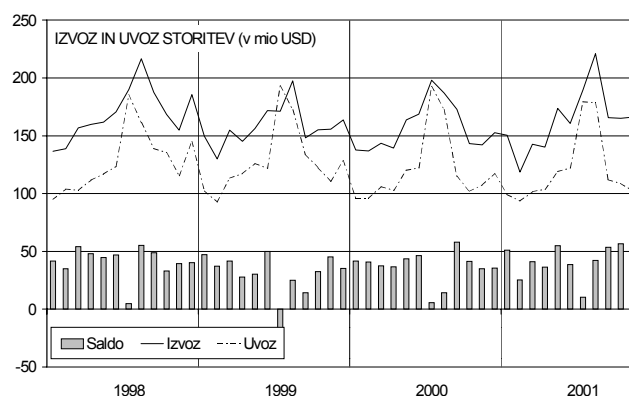
Izvoz transportnih storitev je znašal v prvih enajstih mesecih leta 2001 453,7 mio USD. Povečanje glede na enako obdobje leta 2000 znaša 6,3 mio USD. Povečanje je posledica velikega povečanja cestnega transporta (za 18,0 mio USD) in zračnega transporta (za 6,9 mio USD), medtem ko so se ostali transporti zmanjšali.

Uvoz transportnih storitev je v prvih enajstih mesecih leta 2001 znašal 288,7 mio USD, kar predstavlja znižanje v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 za 31,1 mio USD. Znižanje je predvsem posledica znižanja uvoza cestnega transporta (za 22,6 mio USD).

Izvoz storitev potovanj je znašal novembra 2001 70,5 mio USD (leta 2000 pa 64,4 mio USD), uvoz potovanj pa je znašal novembra 2001 25,8 mio USD (leta 2000 pa 27,5 mio USD).

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je znašal izvoz potovalnih storitev 932,5 mio USD, kar je za 34,0 mio USD več kot v enakem obdobju leta 2000.

Uvoz potovalnih storitev je bil v prvih enajstih mesecih leta 2001 (487,4 mio USD) za 7,5 mio USD nižji kot v enakem obdobju leta 2000.

V menjavi **gradbenih storitev** je bil v prvih enajstih mesecih leta 2001 dosežen presežek v višini 23,6 mio USD (v enakem obdobju leta 2000 pa presežek v višini 8,4 mio USD). **Novembra 2001** je bil zabeležen presežek gradbenih storitev v višini 3,2 mio USD, novembra 2000 pa v višini 2,5 mio USD.

Novembra 2001 je bil v menjavi **ostalih poslovnih storitev** dosežen presežek v višini 5,0 mio USD, medtem ko je bil novembra 2000 zabeležen primanjkljaj v višini 5,9 mio USD.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je bil v menjavi ostalih poslovnih storitev zabeležen primanjkljaj v višini 59,0 mio USD (v primerjavi s 28,4 mio USD primanjkljaja v enakem obdobju leta 2000). V primerjavi z letom 2000 se je izvoz zmanjšal (za 8,7 mio USD) medtem ko se je uvoz povečal (za 21,8 mio USD). Pri izvozu se je najbolj zmanjšal izvoz posredovanj, in sicer za 27,0 mio USD.

Novembra 2001 je bil zabeležen presežek **dohodkov od dela in kapitala**. Znašal je 13,6 mio USD, medtem ko je bil novembra 2000 zabeležen nižji presežek za 3,0 mio USD. Do povečanja presežka je prišlo predvsem zato, ker so se prejemki povečali za 10,8 mio USD, izdatki pa le za 7,8 mio USD.

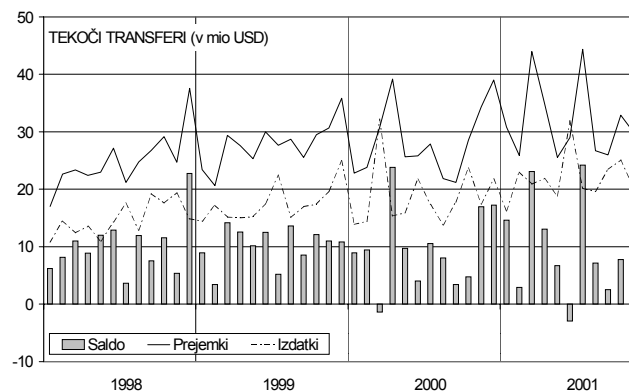
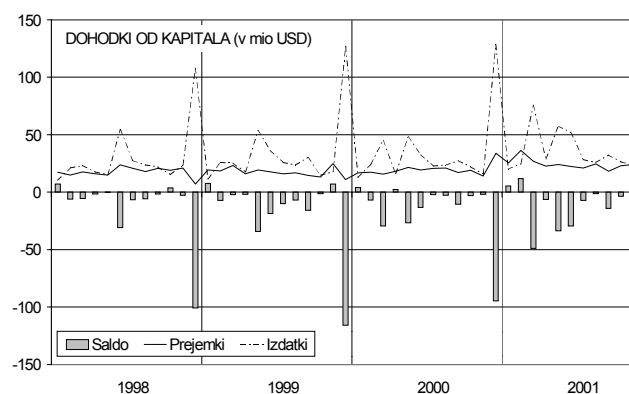
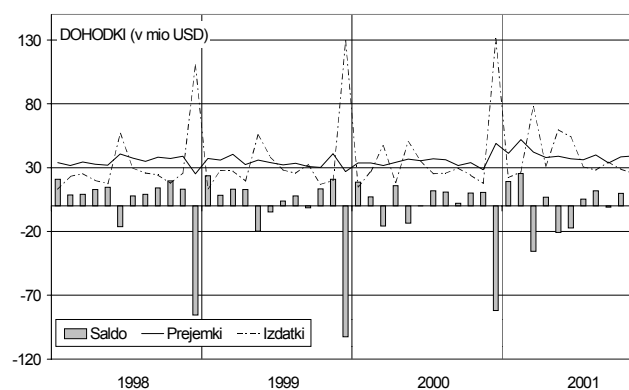
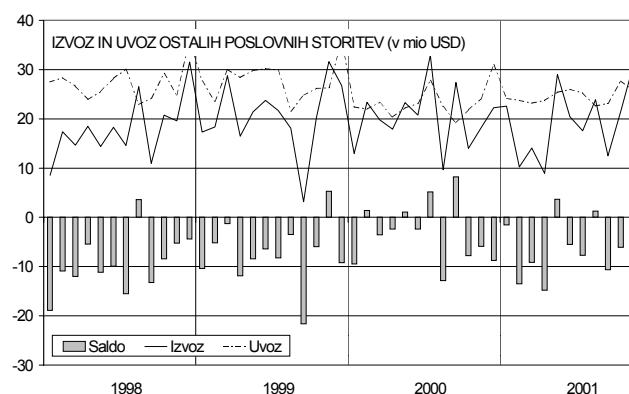
V prvih enajstih mesecih leta 2001 je presežek dohodkov od dela in kapitala znašal 17,6 mio USD. V primerjavi s presežkom v enakem obdobju preteklega leta v višini 57,6 mio USD, so se za 63,9 mio USD povečali prejemki in za 103,9 mio USD izdatki (od tega so se marca 2001 v primerjavi z marcem 2000 izdatki povečali za 30,6 mio USD).

Novembra 2001 so se v primerjavi z novembrom 2000 prejemki od dela povečali za 0,8 mio USD, prejemki od kapitala pa za 10,0 mio USD. Na drugi strani so se izdatki od dela povečali za 0,2 mio USD, izdatki od kapitala pa za 7,6 mio USD.

Presežek tekočih transferjev je v novembru 2001 znašal 9,6 mio USD, novembra 2000 pa je bil višji, in sicer za 7,3 mio USD. **Tekoči transferi v Slovenijo** so novembra 2001 znašali 30,0 mio USD in so bili za 4,4 mio USD nižji kot novembra 2000. Od tega so se za 0,7 mio USD povečali transferi uradnega sektorja, in za 5,1 mio USD zmanjšali transferi ostalih sektorjev.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je presežek tekočih transferjev znašal 108,8 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa 98,3 mio USD.

Prejemki so bili v prvih enajstih mesecih leta 2001 s 350,1 mio USD višji od prejemkov v enakem obdobju leta 2000 za 48,2 mio USD, pri čemer so se za 13,1 mio USD povečali prilivi vladnega sektorja in za 35,1 mio USD prilivi ostalih sektorjev. Izdatki transferjev pa so se v prvih enajstih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 povečali za 37,7 mio USD. Izdatki vladnega sektorja so se povečali za 21,1 mio USD, izdatki ostalih sektorjev pa za 16,6 mio USD.

II. KAPITALSKI IN FINANČNI RAČUN

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je znašal neto pritek kapitala v Slovenijo (brez deviznih rezerv bank in BS) 1.052,7 mio USD. V tem letu največji pritek kapitala predstavljajo najeta posojila v tujini (537,4 mio USD), povečanje tujih neposrednih naložb (312,5 mio USD), selitev gotovine in vlog prebivalstva v bančni sistem (297,9 mio USD) ter naložbe tujcev v vrednostne papirje 193,5 mio USD.

Največji pritek kapitala v novembru 2001 predstavlja 179,8 mio USD zmanjšanja gotovine in vlog prebivalstva (vpliv uvedbe enotne evropske valute), sledi 89,2 mio USD povečanja najetih posojil, 41,7 mio USD zmanjšanja neto terjatev kratkoročnih komercialnih kreditov ter 37,9 mio USD neto pritoka tujih neposrednih in portfolio naložb v Slovenijo.

Pritek kapitala v prvih enajstih mesecih leta 2001 je zmanjšalo predvsem 325 mio USD zapadlih euroobveznic Republike Slovenije iz izdaje leta 1996, kar se je v plačilni bilanci odrazilo v avgustu ter povečanje neto terjatev iz naslova kratkoročnih komercialnih kreditov (v znesku 265,3 mio USD), povečanje domačih naložb v vrednostne papirje v tujini (104,8 mio USD) in domače neposredne naložbe v tujini (77,3 mio USD).

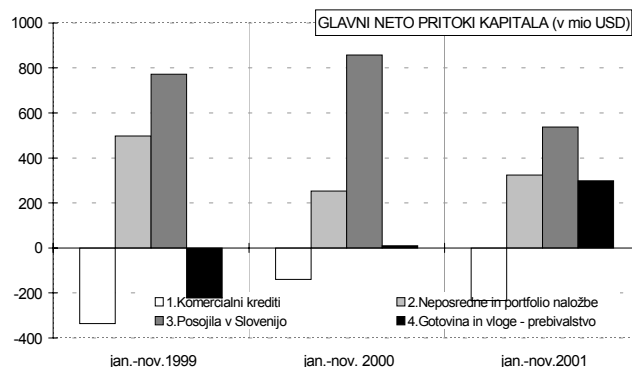
Ob dodatnem pritoku kapitala v obsegu 41,5 mio USD (zaenkrat še prikazanem v postavki statistična napaka, možno pa bi ga bilo pripisati kapitalskemu in finančnemu računu) pa je neto pritek kapitala v državo v obdobju od januarja do novembra leta 2001 znašal 1.094,2 mio USD.

Neposredne naložbe v tujini in iz tujine so v prvih enajstih mesecih leta 2001 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2000 bistveno večje.

Največje spremembe so v obdobju od januarja do novembra leta 2001 na strani **neposrednih naložb v Slovenijo**, ki so znašale 312,5 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa le 79,6 mio USD. Več o naložbah je pojasnjeno v komentarju podatkov KDD.

Domače neposredne naložbe v tujini so se novembra 2001 povečale za 9,8 mio USD, v enajstih mesecih leta 2001 pa skupaj za 77,3 mio USD.

NETO PRITOKI KAPITALA mio USD	jan. - nov.		nov.
	2000	2001	2001
1. Komercialni krediti	-140,4	-233,5	42,8
2. Neposredne in portfolio naložbe	253,0	323,9	37,9
3. Posojila v Slovenijo	856,9	537,4	89,2
a. BS	0,0	0,0	0,0
b. Vlada	108,2	5,1	-7,3
c. Banke	278,3	118,2	45,3
d. Ostali sektorji	470,5	414,1	51,2
4. Gotovina in vloge - prebivalstvo	10,3	297,9	179,8
5. Ostalo	-47,0	127,0	16,8
6. Neto pritek kapitala brez deviznih rezerv bank in BS (1+2+3+4+5)	932,8	1.052,7	366,5
Mednarodne devizne rezerve	-486,5	-1.193,4	-379,3
BS	-106,6	-937,6	-132,3
Banke	-379,9	-255,8	-247,0
7. Statistična napaka	28,2	41,5	0,6
8. NETO PRITOK KAPITALA brez deviznih rezerv bank in BS, s statistično napako (6+7)	961,0	1.094,2	367,1

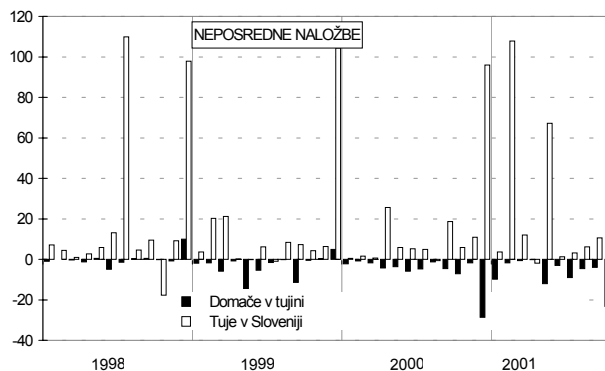
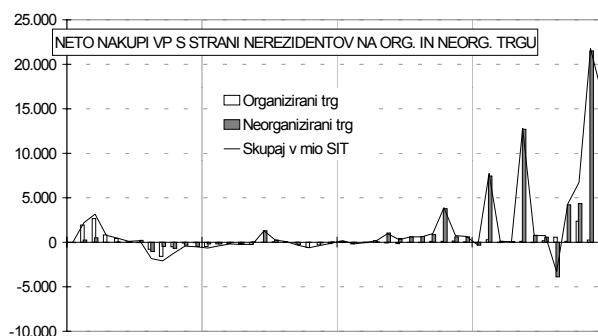
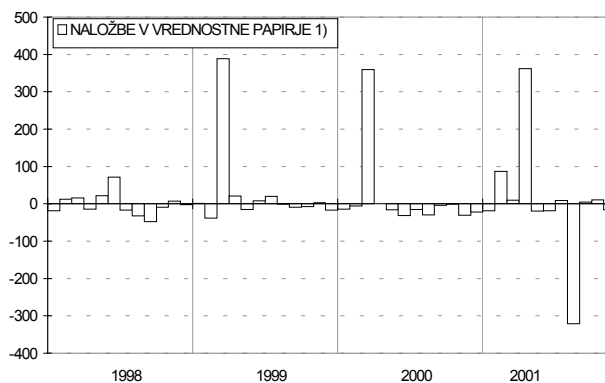

NEPOSREDNE NALOŽBE IN NALOŽBE V VREDNOSTNE PAPIRJE (v mio USD)	januar - nov.		nov.
	2000	2001	2001
NEPOSREDNE NALOŽBE	42,1	235,2	54,2
Domače v tujini	-37,4	-77,3	-9,8
Tuje v Sloveniji	79,6	312,5	64,0
NALOŽBE V VRED. PAPIRJE	210,9	88,7	-16,3
Domače v tujini	-50,5	-104,8	-22,7
Tuje v Sloveniji	261,4	193,5	6,4
Lastniški vrednostni papirji	25,5	-4,6	-1,9
Dolžniški vrednostni papirji	235,9	198,1	8,3

Neto pritok kapitala iz naslova **naložb v vrednostne papirje** je v letu 2001 znašal 88,7 mio USD (v enakem obdobju leta 2000 pa je bil zabeležen pritok v višini 210,9 mio USD). Neto pritok naložb v vrednostne papirje je bil vse do avgusta bistveno večji, saj sta bili v letu 2001 dve izdaji evroobveznic Republike Slovenije (februarja in aprila 2001), **avgusta** pa je zapadlo 325 mio USD evroobveznic iz izdaje leta 1996, kar pomeni vračilo glavnice tujim imetnikom.

Novembra beležimo neto odtok kapitala v postavki naložbe v vrednostne papirje (16,3 mio USD). V tem mesecu beležimo 22 mio USD naložb rezidenotv v tuje vrednostne papirje.

Po podatkih KDD so tujci v novembru 2001 kupili 87,6 mio USD vrednostnih papirjev (povezano s prenosom delnic Simobila na Mobilkom, nakupi delnic Banke Koper, nakupi obveznic BTC in dokapitalizacijo zavarovalnice Generali), v decembru pa so nakupi dosegli 67,6 mio USD (dokapitalizacija SKB banke). V letu 2001 so tako tujci kupili za 277,2 mio USD vrednostnih papirjev. Največje naložbe v letu 2001 so bile povezane z delnicami Simobila (v februarju in novembru), SKB banke (v maju in decembru), Banke Koper (v novembru) in Pivovarne Union (v oktobru).

NETO NAKUPI IN PRODAJE VSEH VP S STRANI NEREZIDENTOV NA ORG. IN NEORG. TRGU

	jan. - november		okt.	nov.
	2000	2001	2001	2001
Organizirani trg	163,4	3.746,0	2.362,4	244,3
Neorganizirani trg	7.950,4	47.492,5	4.340,8	21.498,6
Skupaj v mio SIT	8.113,8	51.238,5	6.703,2	21.742,9
Skupaj v mio USD	76,4	209,5	27,6	87,6

Marec 2000: izdaja evroobveznic vlade (384,8 mio USD),

februar 2001 (92,7 mio USD).

April 2001: izdaja evroobveznic vlade (402,9 mio USD).

Iz podatkov o naložbah v vrednostne papirje sta izključeni:

- izdaja evroobveznic v maju 1998 (556,6 mio USD)
- predčasno odplačilo obveznic izdanih v skladu s prevzemom dolga po NFA sporazumu (453 mio USD) v juniju 1998.

5. Plačilna bilanca

V prvih enajstih mesecih leta 2001 je bilo 265,3 mio USD neto terjatev iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov**, kar je dvakratnik vrednosti leta 2001 (ko je bila vrednost te postavka izjemno nizka).

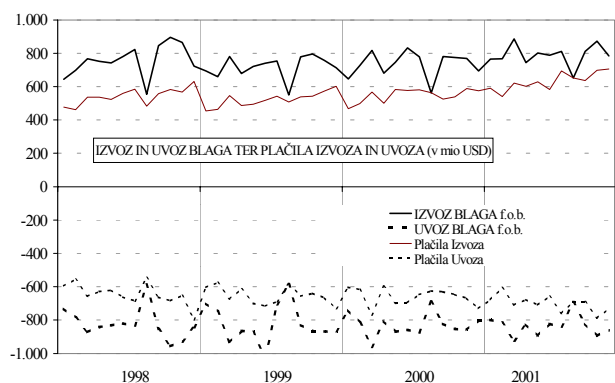
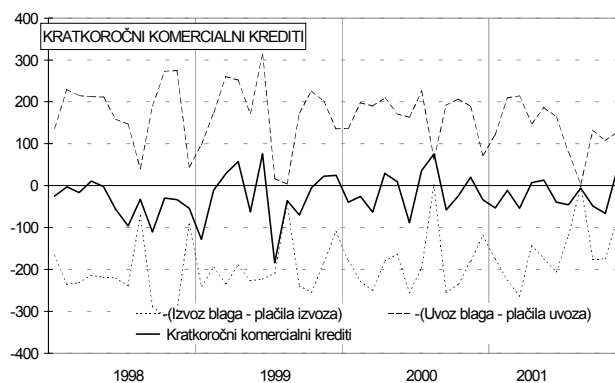
Novembra 2001 so se neto terjatve iz naslova **kratkoročnih komercialnih kreditov** zmanjšale za 41,7 mio USD, kar je prekinilo trend rasti salda terjatev v letu 2001. Zmanjšanje neto terjatev je bilo pričakovano, saj je bil ta mesec relativno velik negativni saldo blagovne menjave (75 mio USD). Tako je bila **pokritost** izvoza s plačili ob 88,3 mio USD nižjem izvozu kot mesec prej relativno visoka (89,9%). Pokritost uvoza s plačili je bila 85,1%, blagovni tok pa se je glede na mesec prej zmanjšal za 35,4 mio USD. Upoštevati pa je treba tudi dejstvo, da se tok plačil v tekočem mesecu nanaša na blagovni tok izpred dveh do treh mesecev saj se velika večina blaga prodaja in kupuje z odloženim plačilom z zamikom dveh do treh mesecev.

V mesecu novembru 2001 je bilo izvoženega za 784,5 mio USD blaga. Od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa s tujino plačanega 705,3 mio USD, neposrednih naložb v blagu ni bilo, danih transferov v blagu je bilo 3,8 mio USD, danih kreditov za financiranje izvoza je bilo za 1,5 mio USD.

Uvoz blaga je v mesecu novembru znašal 859,7 mio USD, od tega je bilo po podatkih plačilnega prometa in podatkih o neposrednih plačilih tujih kreditorjev, s katerimi se poravnava obveznosti domačih posojiljemalcev do drugih nerezidentov³, plačanega 731,4 mio USD. Neposrednih naložb v blagu ni bilo, prejetih transferov v blagu je bilo 6,5 mio USD, črpanj dolgoročnih komercialnih kreditov za financiranje uvoza je bilo za 1,3 mio USD.

Preostalih 7,7 mio USD predstavlja spremembo terjatev in obveznosti na osnovi sprememb stanja odprtih računov med nebančnimi subjekti (kontokorenti).

KRATKOROČNI KOMERCIALNI KREDITI (v mio USD)	januar - november		nov.
	2000	2001	2001
A. BLAGOVNA MENJAVA	-1.031,3	-471,8	-75,2
1. Izvoz blaga f.o.b	8.113,6	8.685,1	784,5
2. Uvoz blaga f.o.b	-9.145,0	-9.186,3	-859,7
B. PLAČILA BLAGA	1.207,2	760,4	26,1
1. Plačila izvoza blaga skupaj	-5.991,8	-6.933,0	-705,3
Od tega predpl. izvoza blaga	-218,3	-239,2	-22,2
V gotovini	-66,1	-54,2	-5,1
2. Plačila uvoza blaga skupaj	7.199,0	7.692,6	731,4
Od tega predpl. uvoza blaga	724,6	608,2	41,7
V gotovini	1,9	3,1	0,2
C. NEP. NAL V BLAGU	-0,9	-0,1	0,0
1. V tujino	-0,9	-0,1	0,0
2. V Slovenijo	0,0	0,0	0,0
D. TRANSFERI V BLAGU	15,8	24,4	2,7
1. Dani	-32,2	-42,0	-3,8
2. Prejeti	48,0	66,5	6,5
E. DOLG. KOM. KREDITI	-6,8	7,5	-0,3
1. Dani (črpanje)	-25,6	-11,2	-1,5
2. Prejeti (črpanje)	18,9	18,7	1,3
F. OSTALO	-39,1	12,0	7,7
G. Kratkor. kom. krediti	-129,9	-265,3	41,7

³ Plačila izvedena mimo računov rezidentov v tujini.

PLAČILA PRAVNIH OSEB S TUJO GOTOVINO V IN IZ TUJINE (v mio USD)	januar - november		november
	2000	2001	2001
1. PREJEM TUJE GOTOVINE	360,5	348,2	27,4
a. fakture za blago	66,1	54,2	5,1
b. fakture za storitve (brez potovanj)	13,6	19,7	1,5
c. fakture za potovanja	280,7	272,0	20,8
d. ostalo	2,8	2,6	0,2
2. IZDAJA TUJE GOTOVINE	62,0	63,3	5,8
a. fakture za blago	1,9	3,1	0,2
b. fakture za storitve (brez potovanj)	6,0	5,9	0,5
c. fakture za potovanja	53,1	53,8	5,0
d. ostalo	0,9	0,5	0,0

Obveznosti iz neto (črpanja minus odplačila) **najetih posojil** v tujini so se v prvih enajstih mesecih leta 2001 povečale za 537,4 mio USD, kar je za 319,5 mio USD manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Opazno je upadanje zadolževanja preko posojil predvsem v vladnem in bančnem sektorju, ki se v letu 2001 usmerjata predvsem na financiranje preko portfolio naložb, nekoliko pa je upadlo tudi še vedno absolutno zelo visoko povpraševanje podjetij po klasičnih bančnih kreditih v tujini (56,4 mio USD nižji porast zadolženosti v letu 2001 v primerjavi z lansko primerljivo kumulativo).

V letu 2001 večino povečanja zadolženosti preko posojil predstavlja povečanje zadolževanja podjetij (414,1 mio USD), medtem ko so se banke zadolžile za 118,2 mio USD, država pa za 5,1 mio USD.

V novembru 2001 so se obveznosti iz najetih posojil povečale za 89,2 mio USD. Zadolženost so povečevali vsi sektorji najbolj pa ostali sektorji (51,2 mio USD) in banke (45,3 mio USD – dobra polovica tega zneska predstavlja črpanje sindiciranega posojila poslovne banke).

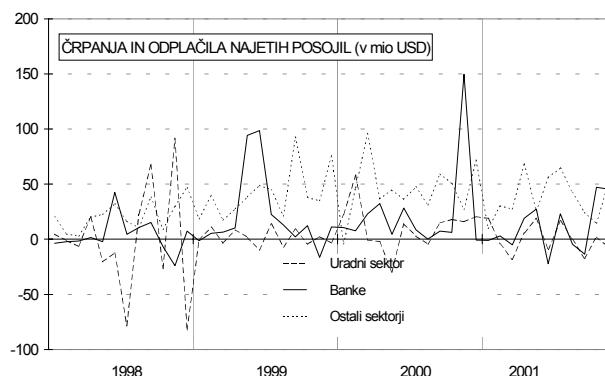
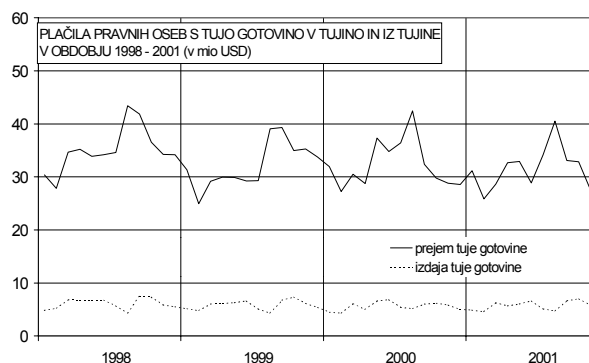
Leta 2001 so terjatve iz naslova povečanja **odobrenih posojil** nerezidentom porasle za 26,1 mio USD. 70% tega zneska predstavljajo posojila podjetij tujini, vendar je celotna postavka bistveno manjša kot najeta posojila, saj je Slovenija neto posojilojemalec in ne kreditor v razmerju do nerezidentov.

V prvih enajstih mesecih leta 2001 so se **imetja tuje gotovine in vlog prebivalstva** zmanjšala za 297,8 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa so se imetja tuje gotovine in vlog zmanjšala za 11,5 mio USD.

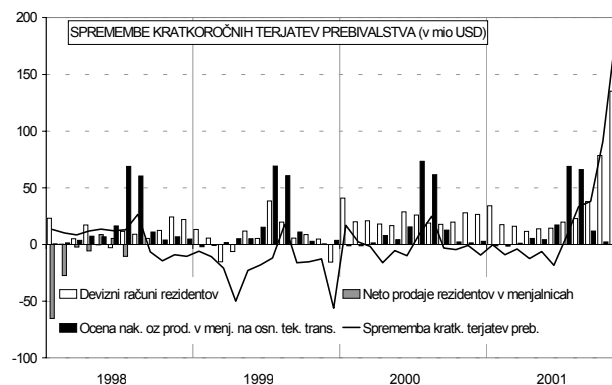
Novembra 2001 je izrazit vpliv uvedbe evra v obliki povečanih prodaj EMU valut menjalnicam oziroma plogih tovrstne gotovine na devizne račune pri bankah. Ta mesec so se imetja tuje gotovine prebivalstva zmanjšala za 179,7 mio USD, v enakem mesecu leta 2000 pa so bila skoraj nespremenjena. Imetja tuje gotovine sektorja bank so se posledično povečala za 229,0 mio USD, kar pomeni, da so banke veliko večino skupne vsote plogov rezidentov na devizne račune (266,7 mio USD) zadržale v obliki gotovine in vlog.

Rezidenti so v letu 2001 v **menjalnicah neto kupili** za 277,2 mio USD tuje gotovine. Od tega so na devizne račune pri domačih bankah neto položili za 401,5 mio USD, za potrebe tekočih transakcij pa so kupili 173,5 mio USD več tuje gotovine, kot so je prodali.

Novembra 2001 so rezidenti menjalnicam neto prodali za 44,7 mio USD tuje gotovine, na devizne račune pri domačih bankah pa so je neto položili za 135,2 mio USD.

SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA (v mio USD)	januar -nov. 2000	nov. 2001	nov. 2001
Devizni računi rezidentov (a-b)	255,8	401,5	135,2
a. Pologi na devizne račune	1.591,9	1.812,9	266,7
b. Dvigi z deviznih računov	1.336,1	1.411,4	131,5
Neto prodaje tuje gotovine rezidentov v menjalnicah (a-b)	-421,4	-277,2	44,7
a. Prodaje rezidentov menjalnicam	1.221,7	1.322,8	188,8
b. Nakupi rezidentov v menjalnicah	1.643,1	1.600,0	144,0
Ocena nak. oz prod. v menj. na osn. tek. transakcij	177,1	173,5	-0,2
SPREMEMBA KRATK. TERJATEV PREBIVALSTVA	11,5	297,8	179,7

V letu 2001 so menjalnice neto kupile za 119,6 mio USD tuje gotovine, večina razkoraka med nakupom in prodajo je nastala od septembra naprej, kar pojasnimo z vplivom uvedbe evra. Od nerezidentov so menjalnice neto odkupile za 396,8 mio USD, rezidentom pa so neto prodale za 277,2 mio USD tuje gotovine.

V novembru 2001 so menjalnice od tujcev neto odkupile za 25,1 mio USD, od rezidentom pa 44,7 mio USD več tuje gotovine, kot so jim je prodale.

Vloge nerezidentov⁴ pri domačih bankah so se v letu 2001 povečale za 87,6 mio USD, medtem ko so se v enakem obdobju leta 2000 povečale za 23,2 mio USD.

Novembra leta 2001 ni bilo bistvenih sprememb na tej postavki.

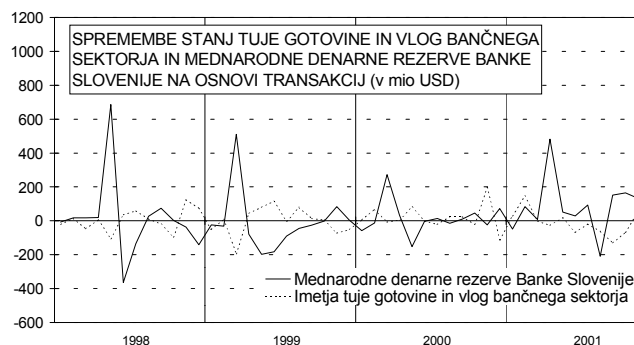
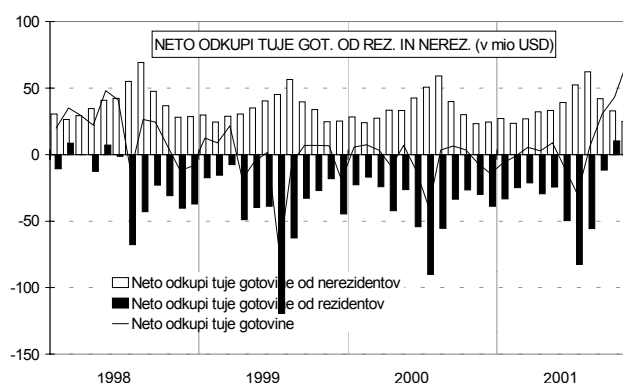
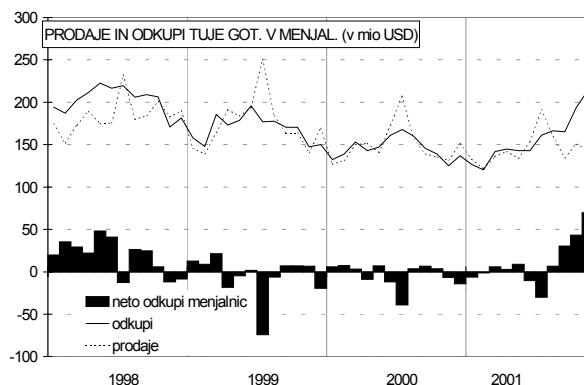
Imetja tuje gotovine in vlog bančnega sektorja so se v obdobju od januarja do novembra 2001 povečala za 170,6 mio USD, v enakem obdobju leta 2000 pa za 353,6 mio USD.

Novembra 2001 so se povečala za 229,0 mio USD; novembra 2000 pa za 197,9 mio USD.

Devizne rezerve bank na osnovi stanj so konec novembra 2001 znašale 1.462,7 mio USD, v istem obdobju leta 2000 pa 1.299,5 mio USD.

Imetja tuje gotovine in vlog ostalih sektorjev so se v prvih enajstih mesecih lanskega leta zmanjšala za 304,3 mio USD (od tega imetja sektorja prebivalstva za 297,9 mio USD - uvedba evra).

Novembra 2001 so se tuja gotovina in vloge zmanjšale za 178,4 mio USD (na sektor prebivalstva je odpadlo za 179,8 mio USD zmanjšanja, imetja na računih podjetij v tujini pa so se povečala za 4,4 mio USD). Novembra 2000 so se imetja tuje gotovine in vlog povečala za 0,2 mio USD (od tega pri sektorju prebivalstva za 1,0 mio USD, sektor podjetij pa je svoja imetja na računih v tujini zmanjšal za 0,8 mio USD).

⁴ Postavka 'Ostale obveznosti/Gotovina in vloge/Banke.

Mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije so se na podlagi transakcij v obdobju od januarja do novembra 2001 povečale za 937,6 mio USD (od tega je aprila Banka Slovenije vezala devizna sredstva v tujini v višini 425,1 mio USD), medtem ko so se v enakem obdobju predhodnega leta povečale za 106,6 mio USD.

Novembra lani so se mednarodne denarne rezerve Banke Slovenije povečale za 132,3 mio USD, novembra leta 2000 pa so se zmanjšale za 23,9 mio USD.

Devizne rezerve Banke Slovenije so konec letošnjega oktobra predstavljale 73% celotnih deviznih rezerv bančnega sistema oz. 3.928,1 mio USD, stanje deviznih rezerv Banke Slovenije in poslovnih bank skupaj pa je znašalo 5.390,8 mio USD.

Stanje deviznih rezerv bančnega sistema se je v obdobju od konca novembra 2000 do konca novembra 2001 povečalo za 1.225,2 mio USD. Od tega se je stanje deviznih rezerv Banke Slovenije povečalo za 1.062,0 mio USD, stanje deviznih rezerv poslovnih bank pa za 163,2 mio USD.

Konec novembra 2001 so bile mednarodne rezerve Banke Slovenije (brez rezerv poslovnih bank) enake 4,1 lanskoletnim povprečnim mesečnim uvozom blaga in storitev.

